

Bijlage 3 Bestaande maatregelen / voorliggende voorzieningen

Deze bijlage met bestaande maatregelen is samengesteld op basis van de informatie die op 30 november 2022 beschikbaar is vanuit het rijk. Morgen kan deze informatie weer anders zijn en dit is dan ook bedoeld als een flexibele lijst die aangevuld wordt.

Deze bijlage wordt gebruikt ter toetsing van voorliggende voorzieningen bij het toepassen van het afwegingskader.

Wat doen we al?

Voor inwoners:

- Energietoeslag voor huishoudens met een inkomen tot 140% van de bijstandsnorm in 2022; dit is meer dan het Rijk gemeentes vroeg te doen; dat is tot 120%;2022/21612
- Energietoeslag voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm 2023; wellicht zijn de rijksmiddelen ook in 2023 zo ruim dat we tot 140% kunnen gaan;
- Energietoeslag voor studenten 2022; hiervoor is vanuit het Rijk geld beschikbaar gesteld. In 2023 wordt dit naar waarschijnlijkheid uitgevoerd door DUO.
- Energiehulp voor lage inkomens (huurders en woningeigenaren): extra regelingen en subsidies vanuit het plan van aanpak energie-armoede (SPUK-gelden Rijk). Zie [Energiehulp - Wonen \(zaanstad.nl\)](https://www.zaanstad.nl/energiehulp-wonen). Dit wordt in 2023 voortgezet en uitgebreid.
- Waardebonnen voor huurders. In februari 2022 kregen alle Zaanse huurders vanuit de gemeente een waardebon van € 80 voor energiebesparende producten. Inwoners kunnen hiermee spullen kopen zoals radiatorfolie, LED-lampen en tochtstrips. Deze bon is geldig tot 31 december 2022;
- Energie besparende maatregelen voor woningeigenaren. De gemeente helpt woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning. De gemeente organiseert een advies- en inkoopactie samen met Winst uit je woning. Inwoners die zich aanmelden voor deze inkoopactie leren hoe zij kunnen besparen en krijgen eenvoudig en snel onafhankelijk advies en vrijblijvende offertes op maat. Inwoners kunnen met deze inkoopactie kiezen voor vloer- of spouwmuurisolatie, isolatieglas, zonnepanelen en een hybride warmtepomp. Ook kunnen inwoners daarbij gebruikmaken van de ISDE-subsidie van het Rijk, voor nog meer voordeel. Gratis en zonder verplichting kunnen inwoners zich tot 31 december 2022 aanmelden voor de inkoopactie via www.winstuitjewoning.nl/zaanstad.

Voor ondernemers:

- De gemeente Zaanstad heeft het MKB MANIFEST ondertekend waarmee de ministers opgeroepen worden om het instrument van de energiebelasting om te vormen zodat het beoogde effect ook daadwerkelijk wordt bereikt, n.l. dat MKB-ondernemers concrete stappen ondernemen naar een verdienmodel dat concurrerend is in de klimaat-neutrale, inclusieve en digitale economie van morgen.
- De gemeente Zaanstad heeft de intentie om in samenwerking met enkele partijen in de stad (green business club, OVZZ, etc.) het energieloket op te zetten. Dit loket heeft als doel om bedrijven te helpen hun bedrijf te verduurzamen. Zowel op de korte als op de lange termijn. Hierbij wordt er middels energiescans gekeken waar er kansen liggen om te verduurzamen en wordt er ook gekeken wat voor financiële mogelijkheden er zijn, bijvoorbeeld middels subsidies. De verwachting is dat dit loket per Q1/Q2 2023 open gaat.

Daarnaast zijn er vanuit het rijk maatregelen ingezet:

- **Korting op energierekening**

Iedereen die op de 1e dag van de maanden november en december een kleinverbruikaansluiting heeft voor elektriciteit, krijgt die maand € 190 korting. Je bent een kleinverbruiker van elektriciteit als je een aansluiting hebt met een grootte van maximaal 3x80 Ampère en je bent een kleinverbruiker van gas als je een gasmeter hebt tot het type G25. De meeste huishoudens hebben een elektriciteitsaansluiting van 1x35 of 3x25 Ampère en een gasmeter van het type G4 of G6. Verder geldt als voorwaarde dat het gebouw met de aansluiting bedoeld moet zijn om in te wonen of te werken. Bijvoorbeeld een woning, kantoor of café.

Vanuit het rijk wordt gewerkt aan een:

- **Prijsplafond**

Het rijk werkt aan een prijsplafond op energie voor alle huishoudens en andere kleinverbruikers per 1 januari 2023. Voor gas wordt het maximale tarief waarschijnlijk € 1,45 per kuub tot een verbruik van 1.200 kuub. Voor elektriciteit wordt het maximale tarief waarschijnlijk verlaagd tot € 0,40 per kWh en het maximale verbruik verhoogd tot 2.900 kWh. Voor het energieverbruik boven het plafond betalen huishoudens en andere kleinverbruikers het tarief zoals opgenomen in het energiecontract. Het prijsplafond zal gelden voor alle kleinverbruikers. Naast huishoudens gaat het om ZZP'ers, winkels, verenigingen, kleine maatschappelijke organisaties en een deel van het kleine MKB. Met de komst van het prijsplafond vervalt per 1 januari 2023 de btw-verlaging op energie.

- **Tegemoetkoming Energiekosten-regeling (TEK)**

Voor de energie-intensieve MKB ondernemingen komt de Tegemoetkoming Energiekosten-regeling (TEK).

Om in aanmerking te komen voor de TEK moeten ondernemingen voldoen aan deze voorwaarden:

- de onderneming voldoet aan de Europese MKB-definitie
- de onderneming staat ingeschreven bij het Handelsregister;
- de onderneming is een energie-intensieve MKB-onderneming, waarbij minimaal 7% van de omzet bestaat uit energiekosten;
- de onderneming heeft minder dan 250 werknemers en een jaaromzet van minder dan € 50 miljoen.

De voorwaarden voor de subsidie zijn:

- de subsidie is 50% van de kostenstijging van het energieverbruik; wel moet de kostenstijging hoger zijn dan € 1,19/m³ gas en € 0,35/kWh elektriciteit. Dit wordt de drempelprijs genoemd;
- de onderneming ontvangt maximaal € 160.000,- subsidie (dit geldt ook voor landbouwondernemingen);
- de onderneming krijgt maximaal 50% van de totale energiekostenstijging (boven de drempelprijs);
- Omdat deze tegemoetkoming onder de Europese staatssteunregels valt, wordt gekeken naar het totaalbedrag per onderneming, niet per energiecontract of per locatie.

De TEK is nog niet opengesteld. Aanvragen kan naar verwachting uiterlijk in het 2e kwartaal van 2023, mogelijk eerder. De TEK gaat vervolgens met terugwerkende kracht gelden voor ondernemers voor de periode november 2022 tot en met december 2023.

- Het ministerie van OCW verkent de mogelijkheden voor een noodregeling voor uitschieters binnen de door haar bekostigde **instellingen in het onderwijs, de culturele sector en de wetenschap**. Organisaties zijn zelf verantwoordelijk om de energielasten beheersbaar te houden, bijvoorbeeld door minder gebruik van energie. Daarnaast zal een deel van de (semi-) collectieve sector ook aanspraak kunnen maken op de TEK.

Vanuit Aanpak VWS

In de Najaarsnota 2022 van het rijk deze maatregelen/middelen toegezegd:

- Openbare **zwembaden** zijn een sector met een bijzonder hoge energie intensiteit en een groot maatschappelijk belang vanwege de zwemlessen. Om de zwemlessen veilig te stellen is het noodzakelijk deze sector extra te steunen. Hiervoor wordt maximaal 207 miljoen euro in 2023 beschikbaar gesteld voor 2022 en 2023.
- Voor de **amateursport** geldt dat een deel van de sector (3600 van de 26.000 verenigingen) energie-intensief is en niet in aanmerking komt voor de TEK. Voor deze groep wordt een noodfonds opgericht voor het geval ze in de continuïteitsproblemen komen. Hiervoor wordt 6 miljoen euro beschikbaar gesteld in 2023. Hoe deze regeling eruit komt te zien is ook nog niet duidelijk.

Rijksbrede maatregelen helpen een deel van de sector: Geldt voor hele kleine en vrij grote verenigingen en kleine zwembaden maar helpen een deel van de sector onvoldoende: Middelgrote tot grote zwembaden; ijsbanen en 'middengroep' energie-intensieve aanbieders;

Vereniging Sport en Gemeenten en VNG roepen de regering/minister en de Tweede Kamer op om meer te doen voor met name die tweede groep;

Kabinet heeft aangegeven te onderzoeken wat er mogelijk is om groepen te ondersteunen, met disclaimers:

Niet alles is mogelijk, Minister kijkt scherp naar noodzaak, maatschappelijk belang en financiële ruimte;

Iedereen moet ook zelf aan het werk om gevolgen te beperken;

Gevolgen voor zwembaden hebben daarbij nadrukkelijk de aandacht;

300 miljoen voor compensatie hoge kosten voor gemeenten en provincies

Gemeenten en provincies krijgen vanaf het voorjaar van 2023 structureel extra middelen om publieke en maatschappelijke voorzieningen te compenseren voor hoge kosten. Het gaat bij deze prijsbijstelling jaarlijks in totaal om zo'n € 300 miljoen voor de periode 2023-2025; voor 2026 en 2027 loopt dat bedrag naar verwachting op tot circa € 400 miljoen. De middelen uit deze extra prijsbijstelling komen terecht in het gemeentefonds en het provinciefonds en zijn daardoor vrij te besteden. Gemeenten en provincies kunnen voor het jaar 2023 zelf keuzes maken om lokaal aanvullende maatregelen te nemen waar dat nodig blijkt.

Initiatieven vanuit de Zaanse samenleving:

- Woningcorporatie Parteon heeft in samenwerking met de Zaanse Uitdaging het initiatief genomen om Energie-armoede tegen te gaan en mensen te helpen middels tips en maatregelen. Dat doet Parteon vanaf 16/11 een maand lang, op elf locaties in Zaanse wijken.